

**Protocol Marc de
l'Ajuntament de Terrassa
per a la prevenció i actuació
davant les violències
sexuals a les entitats**

Índex

1.- PRESENTACIÓ

2.- OBJECTIUS I ÀMBIT D'APLICACIÓ

3.- MARC CONCEPTUAL

4.- COMISSIÓ DE PREVENCIÓ I DETECCIÓ

4.1 MESURES PREVENTIVES I DE DETECCIÓ

5.- PROCÉS D'INTERVENCIÓ I CIRCUIT

5.1 Persones implicades

5.2 Drets i garanties

5.3 Fases d'actuació:

- **Fase 1. Comunicació**
- **Fase 2. Investigació**
- **Fase 3. Informe**
- **Fase 4. Mesures reparadores o sancionadores**
- **Fase 5. Seguiment**
- **Fase 6. Seguiment Protocol**

5.4 Quadre resum

5.5 Recursos d'assessorament i atenció a violències masclistes

6.- MODELS DE DOCUMENTS

6.1 Document d'adhesió al Protocol Marc

6.2 Document de comunicació i sol·licitud d'activació del Protocol

6.3 Document de consentiment informat per a la investigació

ANNEX 1. Normativa

ANNEX 2. Glossari de termes

1.-Presentació

Aquest document respon al compromís de l'Ajuntament de Terrassa, recollit al Reglament Municipal d'Igualtat de Gèneres, de redactar un Protocol Marc de prevenció de la violència sexual a les entitats al qual puguin acollir-se voluntàriament totes les entitats de la ciutat que rebin fons públics i que no disposin d'un protocol propi.

D'altra banda, el nostre compromís es veu reforçat per les recents modificacions de normes superiors en matèria d'igualtat de gènere, com ara la introduïda per la Llei 10/2022 que modifica la Llei orgànica 3/2007, i obliga a totes les entitats, sigui quina sigui la seva grandària, a disposar d'eines de prevenció de la violència sexual i de circuits d'actuació per atendre els casos que es puguin produir.

Més enllà de l'obligatorietat legal, ineludible, el cert és que aquestes modificacions obren una oportunitat perquè les entitats actuïn contra les desigualtats de gènere i les violències masclistes que les dones pateixen en tots els àmbits de la societat. La Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, defineix la violència sexual com "qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-ne, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes".

Com s'explica a l'apartat 3, la violència sexual es manifesta de moltes formes, des de les més quotidianes – comentaris sexuals, bromes obscenes, pressió per concertar cites, ús de fotografies o imatges sexuals explícites – les més greus – tocaments, xantatge sexual, agressions sexuals.

També com s'explica en aquest mateix apartat, la Llei 5/2008 contempla els diferents àmbits en què es pot produir la violència sexual, i que bàsicament abasta tots els àmbits de la societat: la parella, la família, l'entorn laboral, l'àmbit social i comunitari, l'àmbit digital, l'àmbit educatiu, la vida política, l'esfera pública...

En resum, les desigualtats i discriminacions de gènere, i per descomptat les violències masclistes, són arreu i les entitats no en queden al marge, perquè aquestes desigualtats i discriminacions són estructurals i quotidianes. Es troben molt instal·lades a la nostra cultura i en molts àmbits de les nostres relacions socials, sovint de manera poc qüestionada.

La normalització de la violència contra les dones, especialment de la violència considerada més "lleu", provoca que sovint les persones que pateixen agressions tinguin sentiments de culpa, pateixin judicis socials i manca de credibilitat i de suport per part del seu entorn, aspectes que dificulten enormement poder comunicar els fets públicament. Això reforça encara més la consolidació d'aquestes actituds.

És necessari, en aquest sentit, tenir clar que una cultura organitzativa que tolera conductes i formes de fer sexistes, masclistes, intimidatòries, hostils, ofensives o degradants contra les dones, propicia i facilita la violència masclista.

Ser-ne conscient és el primer pas per evitar-ho i aconseguir que les entitats siguin espais segurs i igualitaris. Per avançar en l'eliminació de tot tipus de violència contra les dones, a les entitats i arreu, cal una implicació col·lectiva, cal informació, sensibilització i formació de totes les persones per poder identificar els comportaments i actituds sexistes i masclistes que afavoreixen la violència contra les dones. Calen mecanismes de prevenció, d'actuació, de suport i la materialització d'aquest compromís en procediments concrets per poder abordar de manera immediata els casos que puguin tenir lloc.

Des de l'Ajuntament de Terrassa hem elaborat aquest Protocol Marc, amb la col·laboració de la consultora especialitzada G-360, i ara el posem a disposició de les entitats.

La divulgació d'aquest Protocol Marc és fonamental per al seu coneixement i correcta aplicació, i per això serà difós des del Servei de Polítiques de Gènere a totes les entitats del territori, a través de sessions de presentació i, posteriorment, de formació a totes aquelles que s'hi adhereixin.

Sempre, amb la voluntat de garantir un entorn segur i respectuós per a tothom, i combatre qualsevol tipus de violència que pugui tenir lloc a les nostres entitats. Sempre amb la voluntat de fer de Terrassa una ciutat més igualitària i lliure de violència masclista.

Jordi Ballart Pastor
Alcalde de Terrassa

2.-Objectius i àmbit d'aplicació

Objectius

- 1.Sensibilitzar les persones membres de les entitats sobre la violència sexual i la necessitat de la implicació individual i col·lectiva per prevenir-la.
- 2.Oferir a les entitats una eina específica per a la prevenció, detecció i abordatge dels casos de violència sexual en el si de les seves organitzacions.
- 3.Proporcionar eines per detectar possibles casos de violència sexual dins l'entitat, oferint pautes a seguir en cada situació que es pugui produir, així com reforçar el compromís amb la seva erradicació.
- 4.Proposar mesures de prevenció i promoure una organització i clima associatiu de compromís amb l'erradicació de la violència.
- 5.Establir procediments precisos per fer front a situacions de violència sexual que es puguin produir, garantint els drets i el tracte just de les persones afectades, així com la confidencialitat i la diligència en el procés de resolució del conflicte.
- 6.Donar a conèixer els recursos accessibles que ofereix l'Ajuntament de Terrassa per l'atenció i acompanyament en casos de violència sexual

Àmbit d'aplicació

El Protocol Marc és de lliure adhesió per part de les entitats que no tinguin un protocol propi i funcionarà com a via de resolució de possibles casos de violència sexual. Per tant, la seva aplicació és exigible únicament en aquelles entitats que hagin formalitzat la seva adhesió (Document 6.1)

Cada entitat, en funció de la seva organització interna, decidirà l'espai oportú per valorar l'adhesió, que preferiblement hauria de ser l'òrgan de major participació (assemblea o similar) previ procés de debat per tal de comptar amb el màxim consens possible.

Es recomana que, un cop presa la decisió d'adhesió, es faci la màxima de difusió entre les persones membres, seguint les recomanacions de l'apartat 4.

El Protocol serà d'aplicació a partir de la data d'adhesió i les pautes establertes són d'aplicació directa a totes les persones voluntàries, treballadores i beneficiàries de les activitats, així com a les persones alienes, però que es relacionen d'alguna manera - professionalment o socialment - amb l'entitat.

El protocol és aplicable a totes les situacions derivades de l'activitat pròpia de l'entitat independentment de l'espai i el moment, i que es puguin donar per part de qualsevol persona, independentment del seu grau de vinculació o de la seva posició jeràrquica en relació amb aquesta.

Recordar, per últim, que més enllà d'aquest protocol, totes les persones víctimes de violències sexuals tenen el dret de dirigir-se a les autoritats policials i judicials per a denunciar la situació, i als Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD-Casa Galèria) per rebre assessorament i acompanyament.

3.- Marc conceptual

Abans de començar a desglossar algunes de les principals definicions rellevants per aquest Protocol, és important aclarir que la violència sexual és un delictes, tipificat al Codi Penal de l'Estat Espanyol sota l'article 178.1 que defineix el delictes d'agressió sexual com qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual d'una persona, realitzat sense el seu consentiment. En tot cas, es consideraran com a tals els duts a terme amb violència, intimidació, abús de situació de superioritat o de vulnerabilitat de la víctima, i els que es duguin a terme sobre persones privades de sentit o amb la voluntat anul·lada o de la situació mental de la qual s'abusi. És a dir, si concorren alguna d'aquestes circumstàncies, s'entendrà sempre que no hi ha hagut consentiment (Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual). Això vol dir que qualsevol acte sexual sense un «Sí» clar i lliure és violència sexual.

D'altra banda, cal aclarir que les violències sexuals vinculades a una entitat poden adoptar diferents formes segons la posició que ocupen les persones implicades i la relació existent entre la víctima i l'agressor. En aquest sentit, podem distingir les següents formes de violència sexual:

- **Vertical descendent:** pressió exercida per una persona amb superioritat jeràrquica sobre una o més persones treballadores, voluntàries o beneficiàries.
- **Vertical ascendent:** dirigida a una persona amb superioritat jeràrquica per part de persones treballadores, voluntàries o beneficiàries.
- **Horitzontal:** violència exercida per una persona o un grup de persones sobre una altra persona de la mateixa categoria o grup de treball o voluntariat.
- **Externa:** violència exercida per part o cap a terceres persones (familiars i persones conegudes de membres de l'entitat, assistents a activitats, persones d'altres entitats, personal d'empreses proveïdores).

Violència sexual

A Catalunya, la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, la violència sexual la defineix com "qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposi una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors.

Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-ne, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes."

En l'article 4 (modificació de l'article 5 de la llei 5/2008), la llei també contempla com a tipus de violència sexual en l'àmbit social o comunitari les agressions sexuals i l'assetjament sexual, conceptes que tot seguit detallem.

Agressió sexual

En general, diem que una agressió sexual és qualsevol acte que atempti contra llibertat sexual d'una persona sense el seu consentiment, i només s'entendrà que hi ha consentiment quan la persona accepta participar-hi lliurement i voluntàriament

No hi ha consentiment i sempre serà agressió sexual quan els fets s'executin:

- fent ús de la violència i/o intimidació.
- amenaçant amb l'ús de la força sobre la mateixa víctima, el seus béns o altres persones, que provoqui un temor fundat.

abusant d'una situació de superioritat o vulnerabilitat de la víctima, com per exemple ser menor d'edat, estar en situació administrativa irregular, capacitats diverses, entre altres.

- quan la víctima estigui adormida o inconscient.
- quan la víctima es trobi sota els efectes de l'alcohol o les drogues o altres substàncies que afectin la seva capacitat de decidir.

sobre persones que es trobin privades de sentit o abusant de la seva situació mental o la seva discapacitat

quan la persona està equivocada pel que fa a la naturalesa, el propòsit o la identitat de la persona.

- quan la víctima tingui anul·lada per qualsevol causa la seva voluntat.
- quan la persona estigui retinguda il·legalment.

Font: <https://moossos.gencat.cat/ca/temes/dones/Violencia-sexual/>

Agressió sexual a menors

En general, diem que una agressió sexual és qualsevol acte que atempti contra llibertat sexual d'una persona sense el seu consentiment, i només s'entendrà que hi ha consentiment quan la persona accepta participar-hi lliurement i voluntàriament

Violació

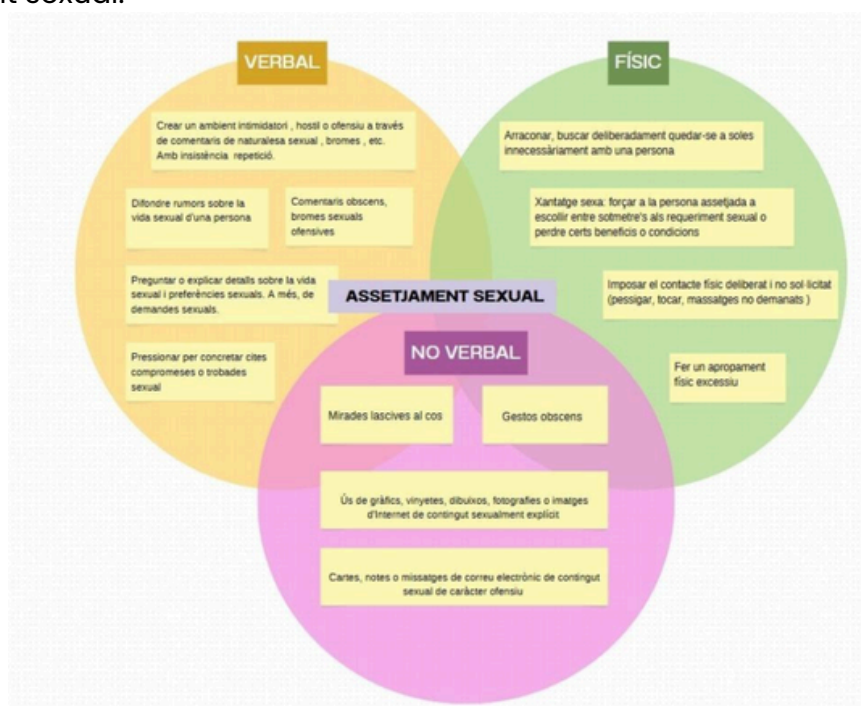
L'agressió sexual es considera una violació quan consisteix en l'accés carnal per via vaginal, anal o bucal, o en la introducció de membres corporals o objectes per alguna de les dues primeres vies.

Assejament sexual

El constitueix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic (encara que no s'hagi produït de manera reiterada o sistemàtica), no desitjat, d'índole sexual, que tingui com a objecte atemptar contra la dignitat de la persona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest o que produeixi aquest efecte.

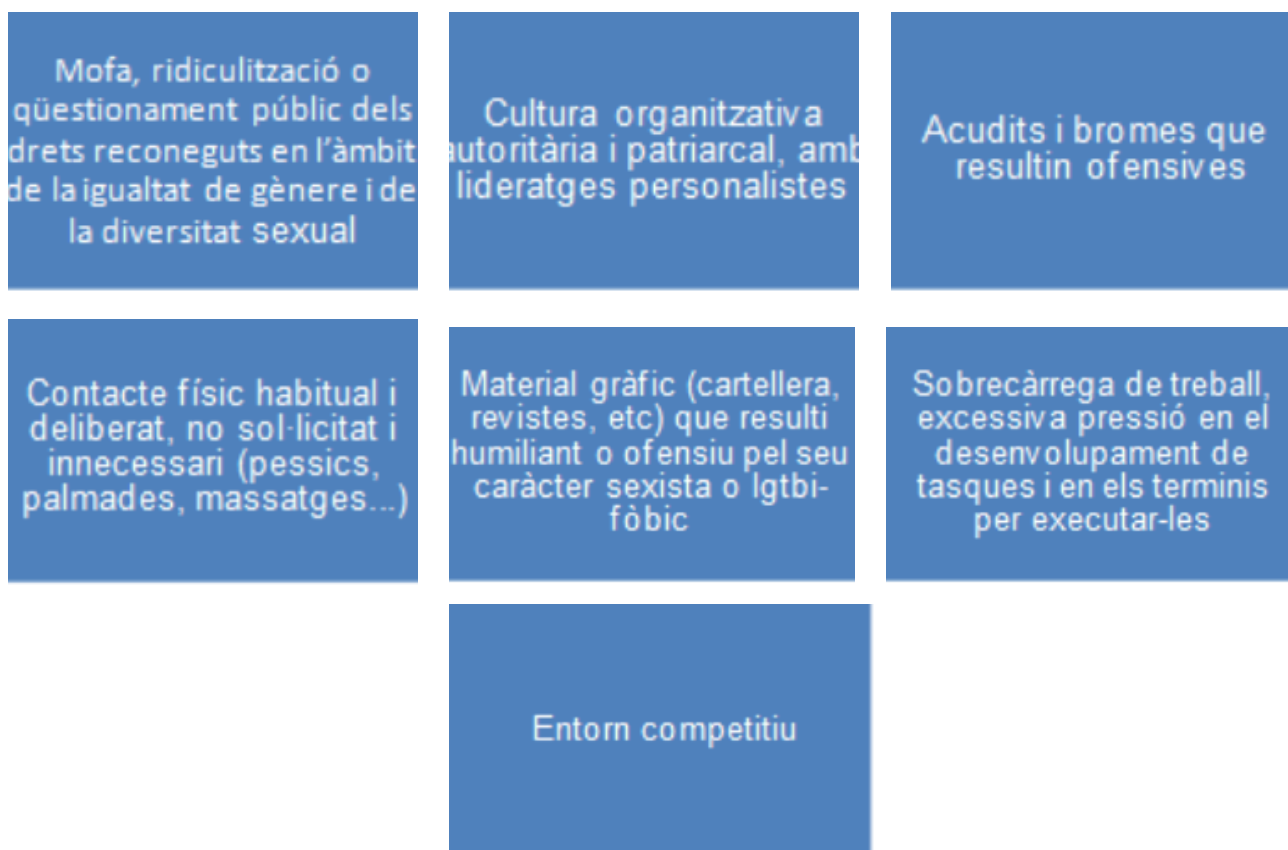
L'assejament sexual es diferencia de les aproximacions lliurement acceptades o tolerades i recíproques en què les conductes no són desitjades per la persona que les rep. Malgrat que l'assejament es caracteritza per un conjunt de conductes ofensives reiterades en el temps, en el cas de l'assejament sexual certes conductes, atesa la seva gravetat, poden considerar-se com a tal tot i donar-se de forma singular.

A tall d'exemple, i sense ànim exclouent ni limitador, es considera que els comportaments següents poden evidenciar l'existència d'una conducta d'assejament sexual:

Assetjament ambiental

Tot i que no es contempla en la legislació, creiem que és important parlar de l'assetjament ambiental, que pot ser tant sexual, com per raó de gènere, d'identitat de gènere o de diversitat sexual. Està lligat directament amb la cultura de gènere de l'organització i en la seva existència juga un paper clau tant la persona o grup de persones hostils, com les que donen suport passiu a les persones agressores, ja sigui no actuant ni comunicant la situació observada, com les que hi col·laboren activament. Seguint la proposta de la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya, alguns exemples d'assetjament ambiental poden ser:

Per últim, no volem deixar d'esmentar l'assetjament per raó de gènere, d'identitat o expressió de gènere o de preferència sexual perquè, tot i que no es puguin considerar "violència sexual" estrictament, es tracta de comportaments que es donen en espais de relació formal o informal dins les entitats, i que limiten enormement la participació, la sociabilitat i el desenvolupament de les persones que les pateixen.

Podeu trobar més informació sobre aquest tipus d'assetjament a:

<https://xes.cat/wp-content/uploads/2021/11/protocol-prevencio-assetjament.pdf>

Violència digital

Es considera violència digital qualsevol acció o comportament, exercit a través de les tecnologies de la informació i la comunicació que tingui com a finalitat coaccionar, amenaçar, assetjar, humiliar o explotar sexualment una persona. Aquesta forma de violència pot incloure l'enviament no desitjat de material sexual, la difusió d'imatges o vídeos íntims sense el consentiment de la víctima, així com l'ús de xarxes socials, pàgines web, fòrums, correus electrònics, sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans digitals per afectar la dignitat i els drets de les dones. També s'hi inclou l'ús de la tecnologia per manipular la víctima o obtenir avantatges de caràcter sexual. La violència digital pot manifestar-se en espais virtuals de l'entitat, afectant tant membres com persones externes, i per això és essencial implementar mesures de seguretat, sensibilitzar sobre els riscos i promoure canals segurs per identificar i denunciar aquestes situacions.

Cal tenir en compte les diverses formes de violència digital a l'hora de prevenir possibles situacions de violència sexual:

Violència de segon ordre

Consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

4.-Comissió de prevenció i detecció

Per tal de garantir que el compromís de l'entitat per prevenir la violència sexual es materialitzi en actuacions concretes, cal que un equip de persones convenientment formades es faci responsable de l'impuls d'accions de prevenció i de l'atenció i gestió de cada situació que es produeixi.

La decisió de qui ha de formar part d'aquest equip ha de ser establerta de manera personalitzada i adaptada a la realitat de cada entitat, en funció de la seva dimensió, el seu funcionament i les seves dinàmiques internes.

Aquest Protocol Marc proposa com a escenari desitjable, la creació d'una Comissió de Prevenció i Detecció.

Composició

Estarà formada per persones de la base social que siguin escollides segons el procediment que cada entitat tingui establert, si és possible amb un mínim de 4 persones.

Es procurarà que es tendeixi a una representació paritària i que es reculli la diversitat de gèneres present a l'entitat.

Pot incorporar, si així ho creu necessari, especialistes que assessorin en cada moment, que poden ser professionals del Servei de Polítiques de Gènere de l'Ajuntament de Terrassa.

Funcions

- Promoure accions de prevenció i de detecció (Apartat 4)
- Rebre les consultes, queixes o comunicacions en relació amb les diferents formes de violència sexual que contempla el Protocol Marc.
- Definir els mecanismes per garantir la confidencialitat de les consultes, queixes o comunicacions rebudes.
- Definir el circuit d'actuació, a partir de les propostes d'aquest Protocol Marc.
- Constituir una Comissió d'Investigació de cada cas, tenint en compte les incompatibilitats que es contemplen en el Protocol Marc (Apartat 5.1)
- Retre comptes a l'entitat, en els espais de participació i decisió que tingui previstos, tot respectant els drets i garanties de les parts implicades que s'estableixen en aquest Protocol Marc (Apartat 5.2)

4.1 Mesures preventives i de detecció

Comptar amb un Protocol propi o subscriure el Protocol Marc és un primer pas per a la prevenció, però a més a més, cal dur a terme accions concretes i de manera periòdica. Entre altres, us proposem:

- Donar a conèixer el Protocol a totes les persones membres de l'entitat, a través de: xerrades, fulletons, comunicats interns, xarxes socials, etc.
- Disposar de material informatiu i de difusió a disposició de totes les persones membres (elaborar i actualitzar periòdicament material informatiu i de sensibilització sobre la violència sexual i posar-lo a disposició de totes les persones membres de l'entitat).
- Campanyes específiques per donar a conèixer les diferents manifestacions de les violències masclistes.
- Participació en les formacions sobre violència masclista que organitza periòdicament la Taula de Violència Masclista de Terrassa i el Servei de Polítiques de Gènere de l'Ajuntament de Terrassa.
- Designar una o més persones referents dins l'entitat, formades i accessibles, que puguin oferir informació, suport i orientació en casos de dubte o detecció de situacions de violència.
- Analitzar la cultura organitzativa vers la igualtat de gènere.
- Realitzar enquestes periòdiques orientades a la detecció de risc d'assetjament (existència de situacions precursoras, clima organitzacional afavoridor, cultura de gènere no tendent a la igualtat, etc).
- Crear una bústia –física o virtual– per a la recollida anònima d'informació relacionada.
- Establir canals de denúncia confidencials i segurs, garantint el dret a la intimitat i minimitzant el risc de produir-se represàlies.
- Revisar i actualitzar periòdicament el Protocol un cop s'hagi activat

D'altra banda, apuntem un seguit d'indicadors que poden ser d'ajuda a l'hora de detectar situacions de violència.

Pautes per la detecció per part de testimonis

El/la testimoni:

- > observa com la presumpta víctima evita el contacte amb una persona concreta i/o manifesta incomoditat amb relació a ella;
- > observa com la presumpta víctima demostra senyals d'ansietat o nerviosisme quan prop d'una persona concreta;
- > observa com la presumpta víctima canvia la seva actitud i estat anímic durant una activitat (d'estar alegre passa a estar trista, d'una conducta participativa passa a estar aïllada, etc.).
- > observa com la presumpta víctima manifesta incomoditat per a parlar de qüestions relacionades amb les violències sexuals;
- > presència una situació de tocament no desitjat, comentari sexista o sexual, humiliació o altres formes de les descrites abans cap a una altra persona;
- > parla directament amb la víctima, que expressa verbalment que ha patit o està patint una forma de violència sexual.

5.-PROCÉS D'INTERVENCIÓ I CIRCUIT

5.1 Persones implicades en cada cas

La definició de les competències de cadascuna de les persones intervinents en la detecció i resolució d'una situació d'assetjament és un apartat essencial en cada protocol i ha de ser establerta de forma personalitzada i adaptada a la realitat de cada entitat.

Segons la dimensió de l'entitat, la seva forma de funcionament i les seves dinàmiques internes, les persones intervinents poden variar.

Aquest Protocol Marc estableix, de forma general:

Persona afectada: qui hagi estat sotmesa a qualsevol tipus de violència sexual, en qualsevol de les seves formes.

Comissió d'investigació: és l'òrgan investigador dels casos de violència sexual que es donin a l'entitat o entre persones vinculades a aquesta, formada a proposta de la Comissió de Prevenció.

Recomanacions per a la constitució de la Comissió d'Investigació

Per a les **entitats que són constituïdes principalment per persones voluntàries**, es recomana que la Comissió d'investigació sigui constituïda per membres de la Junta directiva, sent recomanable que el número de persones integrants sigui de 3 persones, per a permetre trencar el possible empat de decisions.

Per a les **entitats que integren persones treballadores contractades i amb estructura estable**, recomana que la Comissió d'investigació sigui constituïda per una persona responsable de Recursos Humans, una persona representant de les persones treballadores i voluntàries i una persona de Direcció/Junta directiva.

Són les seves funcions:

- Recollir la demanda
- Investigar els fets manifestats
- Nomenar una persona de referència
- Vetllar per garantir l'adequada protecció de la presumpta víctima pel que fa a la seva seguretat i salut.
- Elaborar un informe sobre el cas investigat, amb tota la informació possible.
- Establir les mesures de sanció o reconducció de la situació, assegurant la transparència en tot el moment i amb un clar focus en la víctima i en la seva protecció.
- Proposar les mesures organitzatives que es considerin pertinents per a abordar eficaçment futures circumstàncies amb les mateixes característiques.

Persona de referència del cas: s'entén com a persona de referència la persona seleccionada per la Comissió d'investigació per a liderar el procés de recerca i fer de pont entre la víctima, l'agressor i l'entitat. Són les seves competències:

- Informar i assessorar a la persona denunciant i la persona denunciada sobre els seus drets, sobre els passos del protocol i sobre les possibles accions i opcions a emprendre
- Informar i assessorar aquestes persones sobre les obligacions i responsabilitats de l'entitat en aquests casos
- Acompanyar-les en tot el procés
- Donar suport en la redacció de la comunicació de la violència patida (document 2)
- Facilitar informació sobre la possibilitat d'assessorament extern de tota mena
- Gestionar i custodiar la documentació, si escau.

Es recomana que la persona de referència i les persones de la Comissió d'Investigació tinguin una formació específica sobre com fer una primera intervenció en casos de violència sexual, siguin o no urgents. Les seves actituds i comportaments en aquest primer moment poden ser determinants per al seguiment del procés de recerca, així com els seus coneixements sobre els recursos que s'han d'activar.

Testimonis i altres persones: Qualsevol persona que presenciï o tingui coneixement, per terceres persones, d'una situació com les que s'han detallat a l'apartat 3 pot comunicar-ho a la Comissió de Prevenció, seguint els canals que l'entitat hagi decidit (bústia, comunicació oral), i omplir el document 2 de comunicació i sol·licitud d'activació del Protocol.

Incompatibilitats

Queden excloses de formar part de la Comissió d'Investigació:

- persones implicades directament o indirectament en els fets, la persona que ha presentat la comunicació i la part denunciada.
- persones que tinguin relació de parentiu, amiatat o enemistat manifesta amb alguna de les parts implicades en la situació d'assetjament.
- Persones que tinguin condició de superioritat o subordinació jeràrquica laboral immediata respecte de la víctima o de la part denunciada.

5.2 Drets i garanties davant la comunicació d'un cas

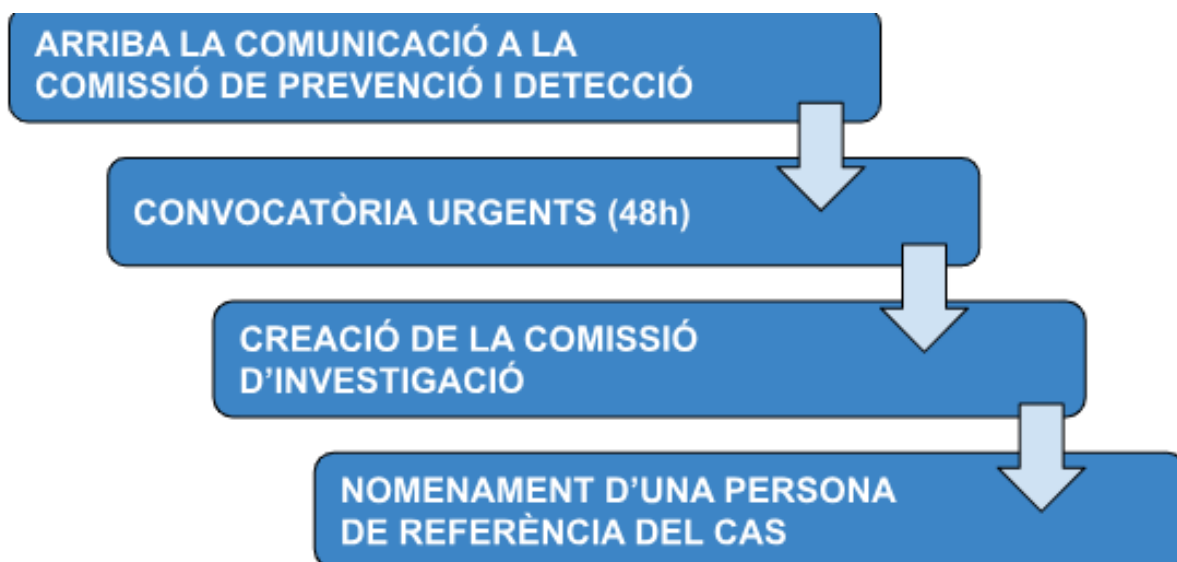
Tots els procediments d'intervenció exposats en aquest protocol garanteixen:

- **Respecte i discreció per protegir** la intimitat i dignitat de les persones afectades, a la vegada que s'evitarà la revictimització d'aquestes.
- **Confidencialitat** sobre la informació, que només serà accessible per les persones que intervenen directament en el desenvolupament de les diferents fases d'aquest protocol.
- **Prioritat en l'atenció a la víctima**, assegurant que les primeres accions s'orientin cap a l'atenció adequada, individualitzada i necessària a la persona afectada per l'agressió.
- **Acompanyament**: les persones implicades seran acompanyades i assessorades per persones formades i preparades, i poden comptar també amb el Servei de Polítiques de Gènere de l'Ajuntament de Terrassa.
- **Principi d'Universalitat**: és imperatiu assegurar la implementació del Protocol i l'atenció a totes les persones de manera equitativa i sense cap discriminació, siguin treballadores, voluntàries, familiars o assistents a les activitats i esdeveniments de l'entitat.
- **No discriminació**: totes les persones implicades en el procediment tindran les garanties de no discriminació ni represàlies per la participació en els processos de comunicació d'una situació de violència sexual.
- **Dret a la informació**: totes les persones implicades tenen dret a obtenir informació sobre el procediment, els drets i deures, sobre quina fase s'està desenvolupant, i segons la característica de la participació, del resultat de la fase d'investigació.
- **Diligència i celeritat**: el Protocol informa sobre els terminis de resolució de les fases, per aconseguir celeritat i la resolució ràpida de la comunicació; la investigació i la resolució es faran en el mínim temps possible.

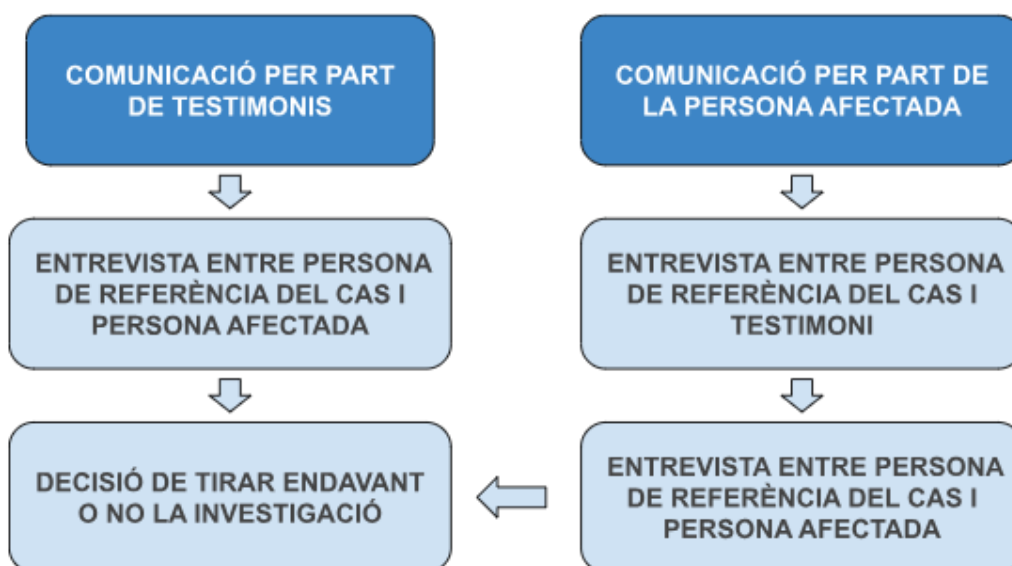
5.3 Fases d'actuació

FASE 1. Comunicació

El procés s'inicia de manera immediata quan la Comissió de Prevenció i Detecció rep la comunicació per qualsevol dels canals establerts. Seguint el protocol, s'ha de crear una Comissió d'Investigació, que nomenarà una persona de referència.

La persona de referència serà l'encarregada de convocar formalment, si és possible dins el termini de 48 hores, a la persona que hagi emès la comunicació per recavar més informació, tant si és la persona afectada directament, com si no ho és. En cas que qui comunica no sigui l'afectada, caldrà que la convoqui per exposar-li el cas.

Quan la comunicació procedeix de testimonis, en l'entrevista amb la persona afectada podem trobar diferents casuístiques:

A. La persona afectada descarta l'existència de qualsevol tipus de violència

En aquest cas, la persona de referència explica per escrit tot el procés, des de la denúncia fins a la resposta de la presumpta víctima, i aquest document es signa per les dues parts i es posa en coneixement de la Junta de l'entitat en un termini màxim de dues setmanes (Document 2).

No obstant això, per garantir el seguiment, es deixarà el cas obert de forma temporal, i la persona de referència podrà reprendre el contacte amb la persona afectada al cap d'un temps, de manera respectuosa i no invasiva, per confirmar si es manté en la mateixa posició o si desitja iniciar novament el procediment.

B. La persona afectada reconeix l'existència d'una situació de violència sexual, però decideix no obrir una investigació interna

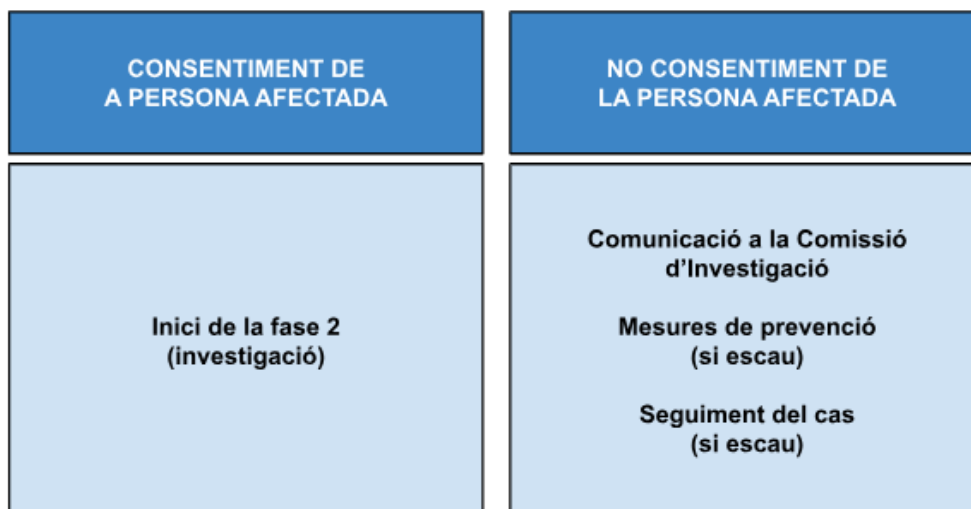
En aquesta situació, la persona de referència haurà de comunicar-ho a la Comissió d'Investigació, que estudiarà si cal que s'implementin mesures preventives, programes de sensibilització i/o formació, o qualsevol intervenció necessària per a abordar els indicis identificats. Hi ha actuacions de tipus general que no necessiten del consentiment de les persones afectades, però que es poden realitzar igualment:

- Oferir recursos d'atenció psicològica i legal a la persona afectada
- Establir una xarxa de suport informal a la persona afectada.
- Reforçar el missatge de rebuig a aquest tipus de conductes i tornar realitzar una campanya de difusió del protocol.
- Realitzar accions de sensibilització específiques en l'entorn en què s'hagi donat la situació d'assetjament.

Si es valora que la situació no té rellevància, es procedirà com en la situació A

C. La persona afectada reconeix l'existència d'una situació de violència i decideix obrir una investigació interna

En aquest cas, es passa directament a la Fase d'Activació de la Comissió d'Investigació. El pas a la fase següent suposa l'acceptació per part de la presumpta víctima de col·laborar en les proves i actuacions necessàries per tal d'investigar els fets i signar el Document 3 (Document de consentiment informat per a la investigació).

En qualsevol cas, hi ha un seguit de **recomanacions que poden ser útils per a la realització d'aquestes entrevistes:**

- ›Assegurar la confidencialitat de la informació
- ›Mantenir una actitud d'escolta activa, sense emetre judicis de valor sobre la situació o dubtar del relat
- ›Indagar sobre els fets sense qüestionar ni utilitzar expressions culpabilitzadores (Ex:"què estaves fent tu? Per què has acceptat?"...)
- ›Tranquil·litzar la persona que realitza la comunicació explicant l'existència del protocol d'actuació i del procés que se seguirà
- ›Consultar si vol convocar altres persones que puguin ser testimonis dels fets
- ›Consultar si vol rebre alguna atenció professional per part dels Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD-Casa Galèria) de l'Ajuntament de Terrassa
- ›No pressionar-la per tirar endavant el procés d'investigació si no ho desitja
- ›Agraïr la seva comunicació, sigui quina sigui la decisió que prengui

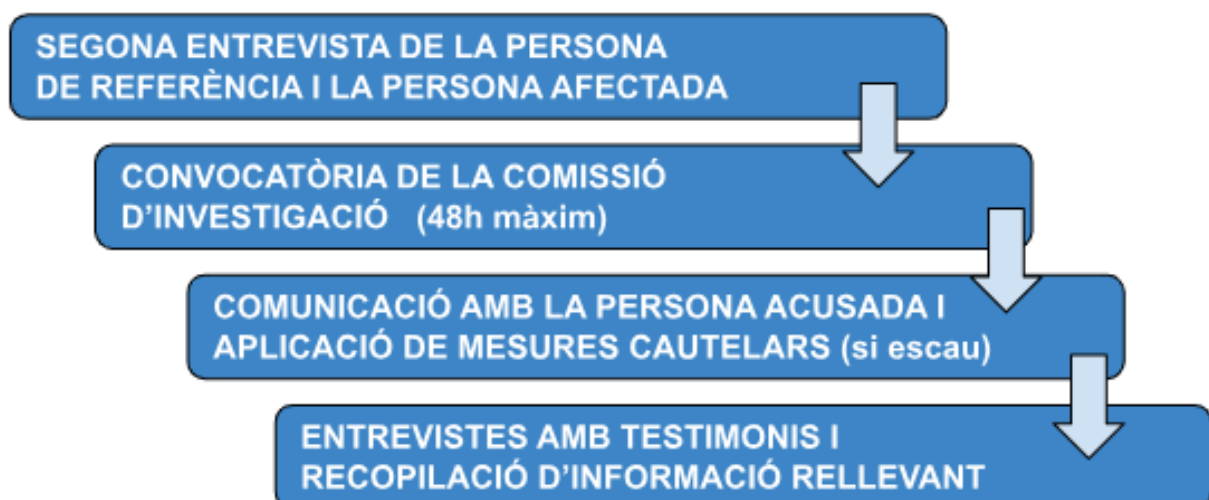
› Quan una persona que pugui patir una situació de violència sexual consideri que no rep les garanties i el suport adequat, podrà dirigir-se directament al Servei de Polítiques de Gènere de l'Ajuntament de Terrassa i demanar la seva intervenció.

Per últim, hem de recordar que qualsevol persona que pateix una agressió sexual pot denunciar els fets per via administrativa, si es tracta d'un cas d'assetjament laboral, davant la Inspecció de Treball de la Generalitat de Catalunya, i per via judicial. No només no es tracta de vies incompatibles sinó que aporten respostes diferents a la situació de violència. Adreçar-se a una o altra via, o a ambdues, és una decisió que concerneix únicament a la persona afectada.

FASE 2. Investigació

El propòsit d'aquesta etapa és dur a terme una recerca exhaustiva dels fets amb la finalitat d'obtenir una comprensió completa de la situació, permetent així arribar a una conclusió respecte a la presència o absència d'una situació de violència sexual. A més, es busca proposar mesures d'intervenció efectives.

És competència de la persona de referència activar la Comissió d'investigació en el termini màxim de 48 hores després d'haver parlat amb la persona afectada, com s'ha descrit a la situació C.

La investigació de la situació es farà a través de:

- Entrevistes amb la presumpta víctima, el presumpte agressor i testimonis;
- Consulta, si escau, de missatges, gravacions, vídeos o altres proves físiques, si existeixen, facilitades per qualsevol de les parts implicades o dels testimonis.

Algunes consideracions a tenir en compte:

- Aquest procés en conjunt no ha de superar els 7 dies laborables i s'ha de regular pels principis establerts al punt 5.2. d'aquest Protocol.
- És aconsellable realitzar les entrevistes a la persona denunciada i a testimonis el mateix dia, per tal d'evitar pressions, filtracions i manipulacions de la informació. Cal intentar que les persones citades no coincideixin físicament.
- S'han de concedir totes les reunions i entrevistes que les parts sol·licitin.
- Totes les persones implicades poden anar acompanyades d'altres persones que les assessorin, i comptar amb el suport del Servei de Polítiques de Gènere.
- Correspon a la part demandada demostrar que no hi ha hagut violència sexual.
- No es contempla la mediació com a eina de resolució de conflictes; de fet, es considera que en aquests casos pot ser motiu de revictimització.

Recomanacions en relació a la persona denunciada

L'entrevista a la persona denunciada ha de permetre:

- Explicar els fets que han estat comunicats i informar de l'activació del protocol i del rol de la persona de referència
- Demanar aclariments
- Demanar proves i testimonis, si cal
- Explicar les sancions aplicables, segons el Protocol de l'entitat.

Com en el cas de la persona que denuncia, cal tenir una actitud d'escolta activa, però alhora de fermesa en el rebuig a la violència masculista.

- En el cas que admeti els fets, s'ha de deixar clar que l'entitat no tolera aquest tipus d'accions, que han de cessar immediatament.
- En el cas que negui les acusacions, haurà d'esclarir què admet i què nega i en aquest cas, haurà de presentar testimonis o altres mitjans de prova que sostinguin la seva defensa.
- Cal informar que no és convenient que es comuniqui amb la persona que denuncia: qualsevol acció d'amenaça o represàlia podria considerar-se assetjament en si mateixa i agreujaria la situació.

Recomanacions sobre les entrevistes amb les persones que actuen com a testimonis

L'entrevista amb testimonis ha de permetre contrastar els relats de les persones que han denunciat o han estat denunciades; si cap de les parts en presenta, cal cercar-ne.

És aconsellable que no siguin més de tres per cada part, per tal de garantir la preservació de la confidencialitat del procés, així com el dret a la intimitat de les persones implicades.

Cal informar:

- del rol de la persona de referència
- del procediment d'investigació
- del posicionament ètic en què es sosté el protocol
- de la confidencialitat del procediment, així com de la necessitat de registrar la informació que traslladi durant l'entrevista
- de la necessitat de respondre únicament sobre fets objectius i demostrables, no basats en suposicions o opinions personals sobre el que ha succeït o sobre la relació entre les parts.

FASE 3. Informe

Una vegada finalitzada la investigació, és competència de la Comissió d'Investigació emetre un informe vinculant on s'inclouin les conclusions a les quals s'ha arribat i es proposin les mesures sancionadores i correctores que es considerin adequades. L'informe ha d'incloure, com a mínim, la informació següent:

- ✓ Identificació de la persona que ha presentat la denúncia
- ✓ Identificació de les persones afectades, víctimes i agressores
- ✓ Identificació de testimonis, si n'hi ha
- ✓ Identificació de la persona referent i de la Comissió d'Investigació
- ✓ Antecedents del cas, comunicació del mateix i context
- ✓ Actuacions dutes a terme per la Comissió d'Investigació: proves, resum dels fets principals, conclusions de les entrevistes, si s'han fet, respectant la confidencialitat de les persones participants
- ✓ Circumstàncies agreujants observades.
- ✓ Altres dades rellevants que poden ser agreujants, des d'una perspectiva interseccional (per exemple, si la presumpta víctima té algun tipus de discapacitat o és part d'un grup social particularment vulnerable) l'estat físic o psicològic de la presumpta víctima, si aquesta ha sofert pressions o coaccions, etc.
- ✓ Conclusions
- ✓ Mesures sancionadores i mesures correctores

FASE 4. Aplicació de mesures

Correspon a cada entitat decidir quines són les mesures a aplicar.

Cal tenir en compte, per determinar la gravetat de la falta comesa, alguns agreujants, com ara:

- Concurrencia de diversos tipus de violència sexual
- El nombre de persones que han patit aquesta violència per part del mateix agressor
- El fet que l'agressió s'hagi produït en grup
- Que la persona agressora es trobi en situació de superioritat jeràrquica o moral dins l'organització
- Que s'hagi produït un xantatge o l'amenaça de restringir o condicionar la participació de la persona agredida en l'activitat de l'entitat
- La reiteració de la conducta violenta
- Amenaça de represàlies cap a la persona agredida o testimonis de la situació
- Que la persona agredida es trobi en situació de discapacitat o vulnerabilitat.
- Que haig intentat ocultar informació que dificulti la investigació
- Que hagi pressionat o coaccionat la persona agredida o els testimonis per evitar la investigació
- Que hagi intentat manipular la comissió d'investigació o la persona de referència
- Qualsevol altra circumstància agreujant, no recollida en aquest llistat i que la Comissió d'Investigació consideri rellevant.

A títol informatiu, diferenciem entre:

Mesures reparadores: quan una persona veu vulnerats els seus drets fonamentals té dret a una reparació del dany; per tant, aquestes mesures s'adreçaran a compensar l'impacte negatiu que l'assetjament ha tingut sobre la integritat i la dignitat de la persona, a més de l'efecte sobre la seva salut psicofísica.

Mesures disciplinàries o sancionadores: l'objectiu d'aquestes mesures pot ser corrector (evitar que la persona assetjadora torni a cometre accions d'aquesta naturalesa), exemplificador (mostrar el rebuig ferm de l'entitat vers les diferents formes d'assetjament de gènere) o punitiu (sancionar una conducta considerada incorrecta).

Com a exemple, esmentem algunes mesures reparadores o sancionadores possibles:

Mesures reparadores

Reconeixement dels fets, amb independència que la persona denunciant autoritzi que es faci públic o no el cas dins l'entitat

Compensació econòmica per ajudar la persona agredida si li cal suport psicològic o sanitari

Mesures sancionadores

- Amonestació verbal
- Reconeixement públic dels fets
- Compromís públic de no reincidir
- Formació obligatòria en matèria de prevenció de la violència sexual, igualtat de gènere, etc.
- Prohibició de participar temporalment en algunes activitats
- Prohibició de participar indefinidament en algunes activitats
- Expulsió temporal de l'entitat
- Expulsió definitiva de l'entitat

FASE 5. Seguiment i avaluació del cas

Correspon a cada entitat dur a terme el seguiment i control de la implementació de les mesures acordades en el Protocol Marc aplicat en el seu àmbit. Amb aquest propòsit, s'establirà un contacte periòdic amb la persona afectada per la violència sexual, durant els dotze mesos següents a la conclusió del procediment, sempre que aquesta mantingui una relació amb l'entitat.

Així mateix, serà responsabilitat de l'entitat verificar l'efectivitat i la correcta aplicació de les mesures acordades i/o adoptades. D'igual manera, s'haurà d'avaluar l'eficàcia d'aquestes mesures amb l'objectiu de valorar l'acompliment de l'entitat i corregir les deficiències observades.

En el cas de transcórrer un any sense incidències, s'haurà d'emetre un informe final en tancar-se la situació. Aquest informe detallarà el procediment seguit, les mesures adoptades i els resultats obtinguts, i s'arxivarà de manera confidencial en els registres interns de l'entitat.

FASE 6. Seguiment i avaluació del protocol

Cada entitat haurà de dur a terme el seu propi seguiment i una avaluació periòdica del protocol per tal de garantir-ne l'efectivitat.

Serà responsabilitat de cada entitat establir la freqüència del seguiment – tot i que es recomana fer-lo sempre que s'activi el protocol –, així com definir els mecanismes i eines més adequades per dur a terme aquesta avaluació.

En aquest procés, caldrà analitzar diversos aspectes clau com ara:

Valorar si el protocol s'està aplicant de manera adequada i activa dins de l'entitat.

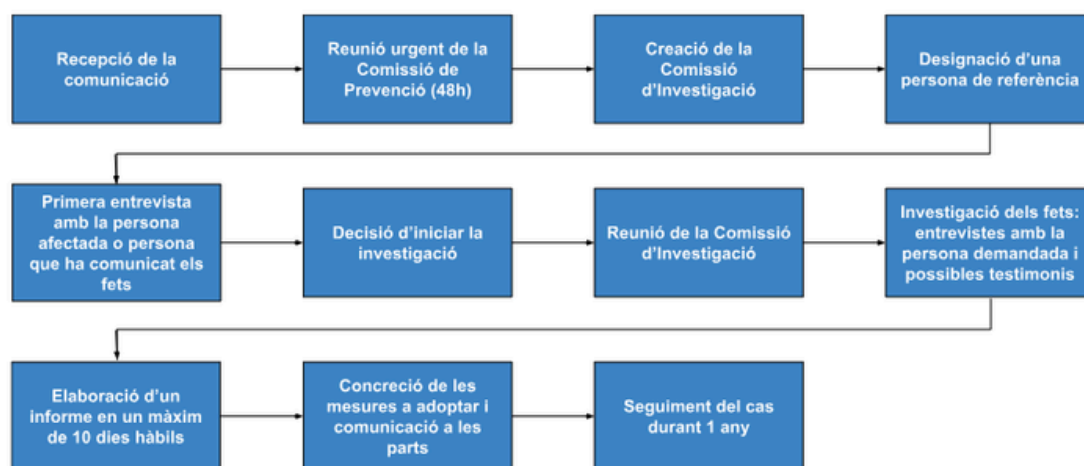
Detectar possibles casos, situacions, dubtes o limitacions en la seva aplicació.

Avaluar si les accions de prevenció, formació i comunicació s'estan desenvolupant correctament i arriben a totes les persones membres de manera efectiva i equitativa.

Tenir en compte possibles modificacions en el marc legal vigent.

Aquest exercici d'avaluació ha de servir no només per revisar, sinó també per millorar i actualitzar el protocol si és necessari, adaptant-lo a nous contextos o necessitats detectades.

5.4 Quadre resum en cas d'iniciar la investigació

5.5 Recursos d'assessorament i atenció a la violència masclista

Recurs	Tipus d'atenció	Telèfon / Contacte
SIAD: Casa Galèria	Servei d'Informació i Atenció a les Dones	937 397 408
SIE	Servei d'Intervenció Especialitzada	93 119 06 93
Polícia Municipal de Terrassa	Emergències i denúncies	092/112
Línia d'Atenció contra la Violència Masclista	Informació contra violència masclista	900 900 120
Telèfon general contra el maltractament	Telèfon estatal d'atenció	016

6.-Models de documents

6.1 Document d'adhesió al Protocol Marc per a la prevenció i actuació davant les violències sexuals a les entitats de Terrassa

Document d'adhesió al Protocol Marc per a la prevenció i actuació davant les violències sexuals a les entitats de Terrassa

En/Na _____ amb DNI _____
_____, com a representant de l'entitat _____
_____ en qualitat de _____
_____.

Manifesta que l'entitat s'adhereix al Protocol Marc per a la prevenció i actuació davant les violències sexuals a les entitats de Terrassa amb data d'aprovació .....per part de l'organització.

Aquest protocol té per objectiu reforçar la responsabilitat col·lectiva per evitar les conductes que propicien la violència sexual, establir mesures preventives per evitar-la i proporcionar elements que facilitin la seva identificació

Incorpora un procediment estandaritzat per abordar de forma immediata i efectiva els casos que es puguin produir i per garantir una resolució reparadora per a la persona que n'ha estat víctima.

(Signatura i data)

6.2 Model de comunicació i sol·licitud d'activació del Protocol de prevenció i actuació davant les violències sexuals

Cal tenir en compte que tota comunicació rebuda, independentment del canal, posa en marxa el protocol davant les violències sexuals de l'entitat i comporta l'aplicació de les mesures corresponents, atenent a la particularitat de cada cas.

Persona afectada:
Persona coneixedora:
Comissió de Prevenció i Detecció:
Altres:

Tipus de violència sexual:

Assetjament sexual verbal:
Assetjament sexual no verbal:
Assetjament sexual físic:
Agressió sexual:
Violació:
Agressió sexual a menors:
Assetjament ambiental:
Violència digital:

Dades de la persona afectada:

Nom i cognoms:
Gènere (dona/home/persona no binària/NC):
Edat:
Telèfon de contacte:
Vinculació amb l'entitat (soci/a, treballador/a, altres):

Descripció dels fets:

Documentació aportada:

Sol·licito l'activació del Protocol de prevenció i actuació davant les violències sexuals de què disposa l'entitat.

(Signatura i data)

INFORMACIÓ SOBRE PROTECCIÓ DE DADES

En compliment del que disposa l'article 13 del Reglament UE 2016/679 relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades, i l'article 11 de la Llei orgànica 3/2018 de protecció de dades i garantia dels drets digitals, s'informa tot seguit del tractament que es farà de les dades personals:

Responsable del tractament: .....

Delegat de Protecció de Dades: .....

Finalitat del tractament:-----

Exercici de drets: S'informa que .....com a responsable del tractament d'aquestes dades garanteix el dret d'accés, rectificació, supressió, portabilitat de les dades, limitació o oposició al tractament, mitjançant el ..... adreçant-vos al correu electrònic ..... O .....

Reclamació: Si considereu que els vostres drets no s'han atès adequadament, teniu dret a presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Informació addicional: Podeu trobar més informació sobre la nostra Política de Protecció de Dades a l'enllaç:.....

6.3 Document de consentiment informat per a la investigació de casos de violència sexual

(Nom i cognoms) .....amb document
(DNI/NIE)....., amb vinculació a l'entitat en tant que
(sòcia/treballadora/altres) .....

Manifesto que:

- Autoritzo la Comissió d'Investigació a iniciar la investigació sobre el cas de violència sexual que he comunicat en data .....
- He rebut la informació sobre les persones que formaran part de la Comissió i la persona de referència d'aquest cas.
- Conec que totes les persones que realitzin la investigació actuaran seguint el que marca el Protocol Marc en relació amb els drets i garanties de les persones implicades.
- Conec el contingut del Protocol en relació als drets i deures que se'n deriven i els efectes que la seva aplicació pugui ocasionar.

INFORMACIÓ SOBRE PROTECCIÓ DE DADES

En compliment del que disposa l'article 13 del Reglament UE 2016/679 relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades, i l'article 11 de la Llei orgànica 3/2018 de protecció de dades i garantia dels drets digitals, s'informa tot seguit del tractament que es farà de les dades personals:

Responsable del tractament: .....

Delegat de Protecció de Dades: .....

Finalitat del tractament: -----

Exercici de drets: S'informa que .....com a responsable del tractament d'aquestes dades garanteix el dret d'accés, rectificació, supressió, portabilitat de les dades, limitació o oposició al tractament, mitjançant el ....., adreçant-vos al correu electrònic ..... o .....

Reclamació: Si considereu que els vostres drets no s'han atès adequadament, teniu dret a presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Informació addicional: Podeu trobar més informació sobre la nostra Política de Protecció de Dades a l'enllaç .....

Annex 1. Normativa

Les normes que fonamenten aquest protocol marc són les següents:

- Llei 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, modificada per la Llei Orgànica 10/2022, de garantia integral de la llibertat sexual. Aquesta norma estableix l'obligació de les entitats de disposar d'eines de prevenció de la violència sexual i de circuits d'actuació per abordar les situacions vinculades en aquest fet.
- Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.
- Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Annex 2. Glossari de termes

Agressió. És un atac a una altra persona amb la finalitat de ferir-la. Pot ser física o psíquica. Suposa emprar intencionadament la violència.

Agressió sexual. Ús de la violència física i sexual exercida sobre les dones majors o menors d'edat, determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar-ne el poder i abusar-ne.

Amor Romàntic. Fenomen social o culturalment construït basat en creences compartides sobre la suposada veritable naturalesa de l'amor de parella, sovint irracionals i impossibles de complir i que poden generar relacions de dependència, desigualtat i tolerància cap a comportaments abusius que són la base de les violències masclistes.

Androcentrisme. Conjunt de valors dominants basats en una percepció centrada en normes masculines

Assetjament sexual. Conducta verbal o física de caire sexual o altres comportaments fonamentats en el sexe que vulneren la dignitat de la dona i de l'home a la feina, i que són considerats ofensius i no desitjats per la víctima.

Assetjament per raó de sexe. Qualsevol comportament no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i de crear-los un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

Comunicació interna de la violència patida. Notificació a la Comissió de Prevenció d'haver patit una situació de violència sexual. Aquesta comunicació es pot fer verbalment o per escrit, utilitzant el model de comunicació suggerit a l'apartat 6. Denúncia. Notificació a l'autoritat competent d'una transgressió de la llei. Document en què consta aquesta notificació.

Dependència. Addicció de la persona a un producte o a una conducta de la qual no pot o no és capaç d'alliberar-se encara que la perjudiqui.

Detecció. Posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la violència masclista, tant si apareix de forma precoç com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.

Discriminació per raó de sexe, gènere i/o orientació sexual. Discriminació que es produeix quan una persona és tractada de manera diferent pel fet de pertànyer a un determinat sexe o tenir una determinada orientació sexual no normativa i no per la seva aptitud, competència o capacitat individual.

Discriminació indirecta per raó de sexe, gènere i/o orientació sexual. Discriminació que es produeix quan una disposició, un criteri o una pràctica de caràcter aparentment imparcial exclou implícitament una persona per raó de sexe, gènere i/o orientació sexual.

Feminicidi. Assassinat d'una dona a mans d'un home per masclisme o misogínia.

Gènere. Construcció cultural i social que defineix les diferents característiques emocionals, afectives i intel·lectuals i els comportaments que cada societat assigna com a "propis" i "naturals" a dones i a homes. El gènere s'aprèn i pot ser educat, canviat i manipulat.

Igualtat d'oportunitats entre dones i homes. Condició de ser iguals dones i homes en l'àmbit laboral, social, cultural, econòmic i polític, sense que actituds i estereotips sexistes limitin les seves possibilitats.

LGBTifòbia. Aversió, odi i/o discriminació contra les persones LGBTI.

Masclisme. Discriminació sexista, de caràcter dominant, adoptada pels homes. Lleis, normes, actituds i trets socioculturals amb la finalitat implícita i explícita de procurar, mantenir i perpetuar la supeditació de la dona a l'home a tots els nivells: sexual, procreatiu, laboral i afectiu.

Mutilació genital femenina. Qualsevol procediment que impliqui una eliminació total o parcial dels genitals femenins o en produeixi lesions, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.

Patriarcat. Estructura bàsica de les societats que es caracteritza pel domini dels homes sobre les dones i la descendència.

Perspectiva de gènere. Presa en consideració de les diferències socioculturals entre les dones i els homes en una activitat o àmbit per a l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques, considerant com les diverses actuacions, situacions i necessitats afecten les dones.

La perspectiva de gènere permet visualitzar dones i homes en la seva dimensió biològica, psicològica, històrica, social i cultural i trobar línies d'acció per a la solució de desigualtats.

Prevenció. Acció orientada a evitar un perjudici, intervenint anticipadament sobre les seves causes o detectar precoçment.

Protocol d'actuació. Instrument elaborat i consensuat pels agents implicats en una problemàtica determinada que possibilita intervencions coordinades i eficaces, i que té en compte les diferents situacions i necessitats de dones i d'homes.

Sexisme. Tendència a valorar les persones segons el seu sexe. Conjunt d'actituds i comportaments que neguen els drets a la llibertat i a la igualtat a les persones d'un determinat sexe. Discriminació sexual, de caràcter dominant.

Trauma. Efectes que desencadena en l'organització psíquica de la persona aquell esdeveniment o experiència de gran significat, davant el qual no pot respondre de manera adequada.

Víctima. Persona afectada per un procés que li produeix dany, patiment o perjudici.

Victimització. Procés mitjançant el qual una persona arriba a ser víctima.

Victimització primària. Trauma inicial pel qual una persona resulta víctima.

Victimització secundària. Fase de recaiguda en el dany o patiment sofert per la víctima, quan aquesta pren contacte amb institucions o professionals relacionats amb la intervenció sobre el seu problema.

Violència. Acte d'abús d'una persona cap a una altra. Tot acte que suposa un atemptat per a la vida, la integritat física i/o psíquica, o la llibertat d'una persona, o que com- promet greument el desenvolupament de la seva personalitat.

Violència familiar. Tot acte o omissió per part d'un membre de la família envers un altre membre, amb conseqüències negatives per a aquest altre i que té com a resultat un dany físic, psíquic o en el seu desenvolupament.

Violència masclista. Violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que és produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, i que tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Violència digital. És qualsevol forma de violència exercida mitjançant tecnologies digitals amb l'objectiu de coaccionar, amenaçar, assetjar, humiliar o explotar sexualment una persona. Inclou, entre d'altres, la difusió d'imatges íntimes sense consentiment, l'enviament de material sexual no desitjat i l'ús de mitjans digitals per vulnerar la dignitat i els drets de les dones.

Violència de segon ordre. Fa referència a les represàlies, humiliacions o agressions - físiques o psicològiques- contra aquelles persones que donen suport a les víctimes de violència masclista, dificultant-ne la protecció, la denúncia i la recuperació.

SERVEI DE POLÍTIQUES DE GÈNERE

Carrer Nou de Sant Pere, 36

Telèfon: 937397408

Correu electrònic: polgenere@terrassa.cat

terrassa.cat/dona

terrassa.cat/dona

[@ajtrsgenere](https://twitter.com/ajtrsgenere)

[@generesterrassa](https://www.instagram.com/generesterrassa)

Regidoria de
Polítiques de Gènere

Ajuntament de
Terrassa